

ที่ นร ๐๑๐๘/ว ๗๒๖๔

กระทรวงมหาดไทย
กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
วันที่ 21 พ.ค. 2564
เลขรับ ๑๒๑๑๐
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๒-51๕
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. บทความเรื่อง ขอให้เปิดเผยรายละเอียดผู้ติดเชื้อโควิดด้วย
 ๒. บทความเรื่อง เปิดเผยข้อมูลทางเทคนิคได้หรือเปล่า
 ๓. บทความเรื่อง ผู้ค้าข้าวใจ ใช้หนี้แทน
 ๔. บทความเรื่อง ขอลบประวัติอาชญากร
 ๕. บทความเรื่อง เอกสารฎีกาเบิกจ่ายเงิน

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำบทความสรุปประเด็นคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และประเด็นข้อหารือ เพื่อเป็นเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ รายละเอียดตาม คิว อาร์ โค้ด สิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้นจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ในกรณีนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเผยแพร่บทความดังกล่าวผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ ของหน่วยงาน และส่งให้ส่วนราชการในการกำกับดูแลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวทริศญา บุญจำรูญ)

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๕๖๗๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๕๖๙๘

ขอให้เปิดเผยรายละเอียดผู้ติดเชื้อโควิดด้วย

ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) นอกจากจะส่งผลกระทบต่อประชาชนในหลาย ๆ ด้านแล้ว บางครั้งก็อาจกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลบ้าง แต่ก็ต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดครับ มาดูเรื่องนี้กัน

นาย ก. ร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่า สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแห่งหนึ่ง ได้มีการเผยแพร่ข้อมูลของผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ในพื้นที่จังหวัดก่อนได้รับการรักษา (Timeline) โดยไม่ระบุรายละเอียดของ ชื่อ นามสกุล อาชีพ วัน เวลา และสถานที่ที่ผู้ติดเชื้อเดินทางไปอย่างละเอียด ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๔ (๗) แห่ง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้แต่งตั้งคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในหน่วยงานของรัฐพิจารณาแล้วมีความเห็นสรุปว่า แม้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐก็ตาม แต่การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามที่มีการร้องเรียน เป็นการเปิดเผยข้อมูลด้านสุขภาพของบุคคลที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๐ ที่วางหลักเกณฑ์ไว้ว่า เมื่อมีกรณีที่จะมีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนเกิดขึ้น หน่วยงานของรัฐที่มีข้อมูลต้องเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนทราบโดยเร็ว แต่การเปิดเผยต้องไม่มีลักษณะเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลใดเป็นการเฉพาะ ดังนั้น ในกรณีร้องเรียนนี้จึงเป็นไปตามพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แล้ว

โดยสรุปคือ แม้มาตรา ๒๔ (๗) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จะกำหนดให้หน่วยงานของรัฐสามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองโดยไม่ต้องขอความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลได้ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพของบุคคล แต่การเปิดเผยก็ต้องไม่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลใด ตามพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือรุกรานสิทธิส่วนบุคคลเกินสมควร ซึ่งหน่วยงานสามารถปกปิดข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้นได้ ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทวีหรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th (ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔) นายวรรณพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

เปิดเผยข้อมูลทางเทคนิคได้หรือเปล่า

ปัญหาเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง ก็ยังมีมาเรื่อย ๆ ผู้פקก็ต้องมีข้อสงสัยถึงผู้ชนะว่า มีอะไรดีกว่าถึงได้รับคัดเลือก จะขอตรวจสอบได้แค่ไหนมาติดตามกันครับ

บริษัท A โดยนาย ก ซึ่งเป็นผู้แพ้การประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) โครงการจ้างผลิตเครื่องจักรกลสำหรับผลิตรถตุ๊กตาดมขนาดถึงบรรจุน้อยกว่า ๖ ลูกบาศก์เมตร ของหน่วยงาน B ได้มีหนังสือถึงหน่วยงาน B เพื่อขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการดังกล่าว จำนวน ๓ รายการ คือ ๑) รายชื่อผู้ซื้อ/ชื่อเอกสาร ๒) รายชื่อผู้ยื่นเอกสาร ๓) รายชื่อผู้ผ่านการพิจารณาคุณสมบัติและข้อเสนอทางเทคนิค หน่วยงาน B แจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ โดยให้เหตุผลว่า พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๖๖ ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อเสนอของผู้ยื่นเสนอราคาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเป็นข้อมูลทางเทคนิคของผู้ยื่นข้อเสนอ ซึ่งอาจก่อให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างผู้ยื่นข้อเสนอด้วยกัน ต่อผู้ซึ่งมิได้เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างครั้งนั้นหรือต่อผู้ยื่นข้อเสนอรายอื่น เว้นแต่เป็นการเปิดเผยข้อมูลต่อผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายหรือการดำเนินการตามกฎหมาย นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการ เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว จึงเป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ส่วนข้อกำหนดตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ นั้น ข้อกำหนดดังกล่าวกำหนดขึ้นเพื่อป้องกันมิให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างผู้ยื่นข้อเสนอด้วยกันหรือต่อผู้ซึ่งมิได้เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างครั้งนั้นหรือต่อผู้ยื่นข้อเสนอรายอื่น และเป็นเพียงขั้นตอนในการปฏิบัติระหว่างดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเท่านั้น การพิจารณาว่าจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างได้หรือไม่ จะต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์และข้อยกเว้นที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดไว้ ดังนั้น เมื่อผู้อุทธรณ์เป็นผู้เข้าร่วมเสนอราคาในครั้งนี้ด้วย จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียที่สมควรได้รับข้อมูลข่าวสารเพื่อปกป้องสิทธิของตน

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th (ที่ สค ๗๔/๒๕๖๔) นายวรรณพงษ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

บทความ อ. ๒๔/๒๕๖๔

วรรณพงษ์ คำดี

ขอลบประวัติอาชญากร

ประเด็นปัญหาการขอลบข้อมูลประวัติอาชญากรมีจำนวนหลายเรื่อง จึงต้องยกมาพูดถึงเพื่อจะได้ทราบแนวทางการพิจารณาว่า จะขอลบประวัติอาชญากรได้หรือไม่

นาย ก เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ๘ เดือน โดยไม่รอกการลงโทษ ในความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน หลังจากพ้นโทษแล้ว นาย ก เห็นว่า ข้อมูลประวัติอาชญากรของตนเองเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้เก็บรักษา ถือว่าหมดความจำเป็นแล้ว และไม่อยู่ในเงื่อนไขการเพิ่มโทษ บวกโทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพียงเท่าที่เกี่ยวข้อและจำเป็นเพื่อการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์เท่านั้น และยกเลิกการจัดให้มีระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น นาย ก จึงขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ลบหรือทำลายข้อมูลประวัติอาชญากรของตนออกจากทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติแจ้งนาย ก ว่า คดีดังกล่าวไม่อยู่ในหลักเกณฑ์การคัดแยกประวัติออกจากฐานข้อมูลประวัติอาชญากร ตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๓๒ การพิมพ์ลายนิ้วมือ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ บทที่ ๔ การคัดแยกและทำลายแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือและรายการประวัติหรือบัญชีประวัติ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารประวัติอาชญากรของผู้อุทธรณ์เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล จึงเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และมาตรา ๒๕ วรรคสามกำหนดว่า ถ้าบุคคลใดเห็นว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนส่วนใดไม่ถูกต้องตามที่แท้จริง ให้มีสิทธิยื่นคำขอให้หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารนั้นได้ ซึ่งบุคคลใดจะใช้สิทธิร้องขอให้หน่วยงานของรัฐแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนได้จะต้องปรากฏว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในส่วนนั้นไม่ถูกต้องตามที่แท้จริง ดังนั้น ในกรณีนี้ข้อมูลประวัติการกระทำความผิดของผู้อุทธรณ์เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดเก็บไว้ถูกต้องตามจริงตามคำพิพากษาของศาล ผู้อุทธรณ์จึงไม่สามารถขอให้ลบประวัติอาชญากรออกจากฐานข้อมูลทะเบียนประวัติอาชญากรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th (ที่ สค ๕๙/๒๕๖๔) นายวรรณพงษ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

เอกสารฎีกาเบิกจ่ายเงิน

เรามักจะพบอยู่เสมอ ๆ ว่า โครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนกิติ อาคารต่าง ๆ กิติ ดูแล้วไม่คุ้มกับจำนวนเงินที่หน่วยงานประกาศให้ทราบ ในฐานะประชาชนผู้เสียภาษี เราจะตรวจสอบการเบิกจ่ายโครงการเหล่านี้ได้หรือไม่ มาดูครับ

นาย ก ได้มีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบล A ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับฎีกาเบิกจ่าย จำนวน ๒ รายการ คือ ๑) ฎีกาเบิกจ่ายเงินโครงการปรับปรุงหรือซ่อมแซมถนนลูกรังภายในตำบล A ๒) ฎีกาเบิกจ่ายเงินโครงการปรับปรุงหรือซ่อมแซมอาคารสำนักงาน/อาคารโรงจอดรถ หน่วยงานแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่า ไม่ปรากฏเหตุผลอันสมควรที่วิญญูชนจะพึงคาดหมายได้ว่า การขอเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อจุดประสงค์สิ่งใด ทั้งนี้เห็นว่าผู้ขอไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ ทั้ง ๒ รายการ เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐและไม่มีข้อมูลที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติฉบับนี้คือ ต้องการเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้โดยไม่จำเป็นต้องเป็นผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องนั้น ๆ และไม่จำเป็นต้องแจ้งวัตถุประสงค์ในการนำข้อมูลข่าวสารไปใช้ จึงวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอแก่ผู้อุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th (ที่ สค ๗๕/๒๕๖๔) นายวรรณพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”